

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-2-4 (Devralma)
Karar Sayısı : 19-13/162-72
Karar Tarihi : 28.03.2019

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN, Mehmet AYAN, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Bülent GÖKDEMİR, Muhammet Murat KARAKAYA, Yunus Salih YİĞİT

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

BULUNAN :- Mitsubishi Heavy Industries Air-Conditioning Europe Ltd.
Temsilcileri: Av. M. Togan TURAN, Av. Deniz ÖZKAN,
Av. Gamze BORAN
Orjin Maslak Eski Büyükdere Cad. No:27 K:11 Maslak/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Form Grubu'nun tek kontrolünde bulunan Form VRF Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Mitsubishi Heavy Industries Ltd.'nin iştiraki olan Mitsubishi Heavy Industries Air-Conditioning Europe Ltd. ile Form Grubu'nun ortak kontrolüne geçmesi işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 08.02.2019 tarih ve 844 sayılı ile giren ve eksiklikleri en son 01.03.2019 tarih ve 1474 sayılı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 12.03.2019 tarih ve 2019-2-4/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda; Mitsubishi Heavy Industries Ltd.'nin (MHI) iştiraki olan Mitsubishi Heavy Industries Air-Conditioning Europe Ltd. (MHIAE) aracılığıyla hâlihazırda Form Grubu'nun bünyesinde bulunan Form VRF Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.'nin (Form VRF) bir kısım hissesini devralması sonucunda, Form VRF üzerinde MHI ile Form Grubu tarafından ortak kontrol kurulması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) Taraflar arasında imzalanan Pay Sahipleri Sözleşmesi'nin ilgili hükümleri çerçevesinde, MHI iştiraki aracılığıyla Form VRF'de dolaylı olarak kontrol sahibi olacaktır. Mevcut durumda Form Grubu'nun kontrolünde olan Form VRF'nin, işlemin tamamlanması ertesinde MHI ve Form Grubu'nun ortak kontrolüne geçmesi planlanmaktadır. İşlemin tamamlanmasının ardından, MHIAE, Form VRF'nin paylarının %(.....) sahip olacaktır¹. Her ne kadar Form Grubu payların çoğunluğunu %(.....) elde edecekse de Ortaklık Sözleşmesi uyarınca MHIAE'nin² veto hakları bulunmaktadır.

¹ Dosyadaki bilgilere göre, MHIAE isterse ikinci bir yatırım olarak Form VRF'nin payların bir kısmını daha satın almaya ilişkin bir alım opsiyonuna sahip olacaktır. Bu opsiyonun kullanılması halinde MHIAE, Form VRF'nin %(.....) hissesini elinde bulunduracaktır.

² Kapanışta Form VRF'nin pay sahipleri arasında bir Ortaklık Sözleşmesi imzalanacaktır.

- (6) Ortaklık Sözleşmesi'nin ilgili maddeleri uyarınca önemli yatırımlar veya sermaye harcamaları, iş planının onaylanması, genel müdürün ve CFO'nun³ atanması ve azledilmesi, pay devirleri gibi stratejik iş kararları; MHI tarafından atanmış en az bir üyenin olumlu oyu ile alınabilecektir. MHI'ya tanınan veto haklarının azınlık hissedarlarının menfaatlerinin korunmasını amaçlayan azınlık haklarının ötesine geçtiği ve MHI'nın Form VRF üzerinde ortak kontrole sahip olacağı anlaşılmıştır.
- (7) İşlem sonrasında Form VRF tek kontrolden ortak kontrole geçeceğinden kontrolde kalıcı değişiklik gerçekleşecek olup ilgili işlem 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralmadır. Ayrıca, tarafların cirolarının anılan Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aşması nedeniyle işlemin izne tabi olduğu anlaşılmıştır.
- (8) Bahse konu devralma işleminde devralan konumundaki MHI; küresel çapta 700 farklı ürün gamında faaliyet göstermektedir. Ürün portföyü klimalar, hava uzay alanı, güç sistemleri ve gemi yapımına kadar uzanmaktadır. Türkiye'de güç santralleri, metal tesisleri, oluklama makineleri, benzin motorları, dizel motorları, enjeksiyon döküm makineleri, metal makineleri, donanma makineleri, donanma motorları ve forkliftleri alanlarında faaliyet göstermektedir. MHI'nın Türkiye'de üç adet klima distribütörü bulunmaktadır. Form VRF, VRF⁴ ürünlerinin münhasır distribütörü ve RAC⁵ ve PAC⁶ ürünlerinin münhasır olmayan distribütörü; Teknosa İç ve Dış Tic. A.Ş. (TEKNOSA), RAC ve PAC sistemlerinin münhasır olmayan distribütörü; Escon Enerji Sistemleri ve Cihazları San. ve Tic. A.Ş. ise santrifüj soğutma gruplarının münhasır olmayan distribütürüdür. MHI'nın, Form VRF'de pay sahibi olacak iştiraki MHIAE, ev tipi, ticari tip ve endüstriyel uygulamalar için hava ve su soğutmalı yüksek verimli klimaların Avrupa piyasasında satışını gerçekleştirmektedir. Türkiye'de yalnızca gerektiğinde acil yedek parça ve ekipman satışında faaliyet göstermektedir. MHI ve MHIAE'nin Türkiye'deki pazarlara doğrudan VRF, RAC ve PAC satışı bulunmamaktadır. Öte yandan, işlemin diğer tarafı konumunda bulunan Form Grubu ise özellikle merkezi klimalar, VRF sistemleri, split ve multi split cihazlar olmak üzere, klima ve endüstriyel uygulamaların üretimi ve tedariki alanlarında faaliyet gösteren bir şirketler grubudur. Devre konu Form VRF ise, MHI'nın VRF sistemlerinin münhasır distribütörü olup, aynı zamanda RAC ve PAC sistemlerinin satışlarını yapmaktadır. Ana faaliyet konusu VRF sistemleridir.
- (9) Bildirim Formundaki bilgiler doğrultusunda, işlem taraflarının faaliyetleri arasında yatay örtüşme olmadığı, ancak klima tedariki faaliyetleri ve dağıtım faaliyetleri arasında dikey bir örtüşme olduğu anlaşılmaktadır. Rekabet Kurulunun (Kurul) 09.11.2017 tarih ve 17-36/578-252 sayılı kararında da duvar tipi split klimalar (RAC) ve multi split klimalar "bireysel klimalar"; VRF tipi klimalar ise "hafif merkezi/orta ticari klimalar" olarak değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda ilgili Kurul kararına paralel olarak işlem tarafları arasında dikey olarak örtüşen pazarların bireysel klimalar ve hafif merkezi/orta ticari klimalar tedariki ve dağıtım pazarları olduğu kanaatine varılmıştır. Söz konusu pazarlarda işlem taraflarının ve rakiplerinin pazar payları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

³ Finans Grubu Başkanı veya Finansal İşler Müdürü.

⁴ Tek dış ünite ile birden çok iç ünitenin kontrol edilebildiği klima sistemleridir.

⁵ Bireysel ev tipi kullanıcılar tarafından kullanılan ev tipi klimalar.

⁶ Ticari uygulamalarda kullanılan paket tip klimalar.

19-13/162-72

Tablo 1: Tarafların ve Rakiplerinin VRF Sistemleri Pazarında Son Üç Yıldaki Pazar Payları (%)

Marka	2015		2016		2017	
	Hacim	Pazar Payı	Hacim	Pazar Payı	Hacim	Pazar Payı
DAIKIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ARÇELİK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
FORM VRF	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MITSUBISHI ELECTRIC ⁷	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SAMSUNG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOSHIBA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HI SENSE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
FUJITERMA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BOSCH	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MIDEA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VIEMANN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VESTEL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HITACHI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
FUJITSU	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GREE-TLC	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YORK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HSK SYSTEM AIR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VAILLANT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DEMİRDÖKÜM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PANASONIC	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GENERAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OLEFINI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DİĞER (ZIBRO, ECA, FLUO)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HAIER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	32.921	100,00	31.170	~100,00	36.816	~100,00

Kaynak: Cevap Yazısı

Tablo 2: Tarafların ve Rakiplerinin Bireysel Klimalar Pazarında Son Üç Yıldaki Pazar Payları (%)

Marka	2015		2016		2017	
	Hacim	Pazar Payı	Hacim	Pazar Payı	Hacim	Pazar Payı
ARÇELİK-BEKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VESTEL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DAIKIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AIRFEL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DD-VAILLANT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BSH-BOSCH	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SAMSUNG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MITSUBISHI ELECTRIC	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MHI ⁸	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEKNOSA SIGMA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOSHIBA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BAYMAK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CARRIER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DİĞER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	677.000	~100,00	796.815	~100,00	968.825	100,00

Kaynak: Cevap Yazısı

- (10) Yukarıdaki tablolardan da anlaşılacağı üzere, VRF sistemleri pazarında Form VRF %(.....) pazar payına sahip olup, DAIKIN ise %(.....) pazar payıyla lider konumdadır.

⁷ Cevabi yazıda Mitsubishi Electric Corporation ve MHI'nın ayrı ve bağımsız teşebbüsler olduğu ve aralarında herhangi bir organik veya inorganik bir ilişkinin bulunmadığı belirtilmiştir.

⁸ MHI'nın pazar payı, münhasır olmayan distribütörü olan TEKNOSA'nın satışlarını kapsamaktadır.

Bireysel klimalar pazarında ise, MHI münhasır olmayan distribütörü konumundaki TEKNOSA aracılığıyla %(.....) pazar payına sahip olup, Arçelik-Beko markalı ürünler ise %(.....) pazar payıyla lider konumdadır. Görüleceği üzere MHI'nın pazar payı rakiplerine göre oldukça düşüktür. Sonuç olarak ilgili pazarlarda birden fazla rakip teşebbüsün bulunduğu, işlem taraflarının pazar paylarının rakiplerine kıyasla görece düşük olduğu ve rekabetin yoğun şekilde yaşandığı anlaşılmaktadır.

- (11) Yukarıda açıklanan hususlar birlikte değerlendirildiğinde, bildirim konu işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.